

KRZYSZTOF ŚWIDERSKI

Ustanowienie świętego patrona miast, gmin, powiatów i województw

Streszczenie

Przedmiotem artykułu jest procedura wyboru osoby świętej Kościoła łacińskiego na patrona miasta, gminy lub większego terytorium. Ustanowienie świętego patrona należy do kompetencji władzy konfesyjnej, a w szczególności do biskupa oraz Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Procedura składa się z trzech etapów: wyboru, uznania i zatwierdzenia świętego patrona. Aktualne przepisy kościele dotyczące wyboru świętych patronów zawarte są w dwóch dokumentach Stolicy Apostolskiej. Na etapie wyboru patrona przez społeczeństwo i duchowieństwo rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa podejmują uchwałę w przedmiotowej sprawie. W dwóch kolejnych etapach wymienione organy władzy nie biorą udziału. Jednostki samorządu terytorialnego mają jedynie głos wspierający. Nie mogą one samodzielnie ustanowić świętego patrona niezależnie od decyzji władz kościelnych. Nieuzasadnione jest stanowisko sądów administracyjnych o tym, że uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego należą do kategorii spraw z zakresu administracji publicznej. Dekret Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów skierowany jest do danej diecezji, a nie do lokalnych władz samorządowych. Święty patron ustanawiany jest dla miasta, gminy, powiatu albo dla obszaru, który nie posiada granic administracyjnych. Jednostki samorządu terytorialnego muszą szanować autonomię władz kościelnych. Władza publiczna powinna być bezstronna w sprawach religijnych. Dlatego jednostki samorządu terytorialnego nie posiadają kompetencji do ustanowienia świętego patrona w celu promocji gminy, powiatu lub województwa. Mogą jednak odwoływać się do osób świętych w warstwie symbolicznej, na przykład w herbie lub nazwie ulic i placów. Dotyczy to także szkół i szpitali prowadzonych przez lokalne władze samorządowe.

Słowa kluczowe: święty – patron – gmina – powiat – województwo